

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 172

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 7 iulie 1994

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
44. — Lege privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	1—5	107 — Decret privind promulgarea Legii apărării naționale a României	9
106. — Decret pentru promulgarea Legii privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	5	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
★		351 — Hotărâre privind reglementarea financiară a unor importuri efectuate în perioada 1992—1993 pe bază de credite externe garantate de stat	9
45. — Legea apărării naționale a României	5—8	364 — Hotărâre privind instituirea „Zilei justiției”	10

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Calitatea de veteran de război și văduvă de război

Art. 1. — Au calitatea de veteran de război persoanele care au participat la primul sau al doilea război mondial în armata română și s-au aflat într-una din următoarele situații :

a) au luptat în unități militare — subunități, mari unități sau comandamente — la diferite eşaloane ori

au făcut parte din formațiunile logistice, astfel cum sunt prevăzute în Nomenclatorul Marelui Stat Major ;

b) au acționat în unitățile speciale din zona interioară la dezamorsarea proiectilelor, precum și la curățarea teritoriului de mine până la 31 decembrie 1946;

c) au fost comandanți militari sau comandanți ai gărzilor militare ori membri în comisiile militare de control și recepție în întreprinderi furnizoare de material de război, prevăzute în Nomenclatorul Marelui Stat Major ;

d) au luptat pe teritoriul național vremelnic ocupat de inamic, împotriva acestuia, în unități ori formațiuni constituite, recunoscute ca atare de Marele Stat Major ;

e) au făcut parte din justiția militară, poliția militară, jandarmerie, din unități de pompieri militari și companii de poliție din cadrul Ministerului de Interne, care au acționat în zona de operațiuni ori s-au aflat în unități sau formațiuni constituite și au acționat în timpul războiului, în perioadele arătate în Nomenclatorul Marelui Stat Major ;

f) au devenit invalizi de război ;

g) au fost prizonieri de război.

Art. 2. — Sunt considerați, de asemenea, veterani de război :

a) cetățenii români din orice teritoriu care s-au înrolat voluntar și au luptat în rândurile armatelor Națiunilor Unite ;

b) locuitorii din provinciile românești, vremelnic ocupate în perioada 1940—1945, care au fost încorporați sau mobilizați în mod obligatoriu și au luptat în armatele altor state, în cazul în care și-au păstrat sau redobândit cetățenia română și domiciliul în România ;

c) persoanele de naționalitate germană care au fost încadrate obligatoriu în unități ale armatei germane, în cazul în care și-au păstrat sau redobândit cetățenia română și domiciliul în România.

Art. 3. — Invalid de război este veteranul de război care a suferit prin rănire sau accidentare în timpul sau din cauza războiului o invaliditate atestată printr-un act medical legal.

Art. 4. — Prizonier de război este :

a) persoana capturată de inamic în cursul operațiilor de război, indiferent dacă a fost combatant sau necombatant, precum și cea asimilată cu aceasta potrivit convențiilor internaționale la care România este parte ;

b) persoana care, după încetarea ostilităților, la 23 august 1944, a fost dezarmată de trupele sovietice sau germane, sau, chiar nedezarmată, a fost internată în lagăre de prizonieri ;

c) elevul școlilor militare de ofițeri, subofițeri și maiștri militari, trimis la studii în Germania, precum și soldatul și cadrul aflați în această țară la specializare, considerați prizonieri de război de către autoritățile germane la 23 august 1944.

Art. 5. — Calitatea de veteran de război se stabilește de către Ministerul Apărării Naționale, pe baza datelor din livretul militar, ori în lipsa acestora, pe bază de acte oficiale eliberate de către organele stabilite de acest minister, prin care se confirmă situațiile prevăzute la art. 1 și 2.

Invalizii de război, indiferent de gradul de invaliditate, își dovedesc calitatea prin procesul-verbal de clasare și decizia de pensie respectivă.

Prizonierii de război își dovedesc calitatea prin datele înscrise în livretul militar, precum și în orice alt document emis de Ministerul Apărării Naționale ori de organul la care au fost reținuți.

În cazurile în care, din diferite motive, cei îndreptățiți nu posedă livret militar ori nu li se poate elibera dovada necesară datorită inexistenței sau distrugerii arhivelor, confirmată în scris, calitatea de vete-

ran de război se va determina de către comisiile de reconstituire, cu martori, în condițiile prevăzute de lege și de metodologia stabilită, în acest scop, de Ministerul Apărării Naționale.

Art. 6. — Legitimația de veteran de război se eliberează persoanelor prevăzute la art. 1 și 2 de către Ministerul Apărării Naționale.

Legitimația de veteran de război se poate elibera celor îndreptățiți și de către Asociația Națională a Veteranilor de Război sau de către alte asociații ale veteranilor de război constituite legal, fiecare pentru membrii săi ; aceasta va fi contrasemnată de împuterniciții Ministerului Apărării Naționale.

Art. 7. — Calitatea de veteran de război nu poate fi dobândită de persoana care :

a) a comis acte de trădare de patrie ori a acceptat să fie folosită de inamic ca spion sau agent de diversion pe teritoriul țării, fapte constatate printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă ;

b) a luptat ca voluntar în armate străine împotriva țării sau a Națiunilor Unite ori a săvârșit acte de teroare și crime împotriva populației autohtone din teritoriile vremelnic ocupate de inamic ;

c) a dezertat din armata română în timpul războiului ;

d) a obținut actul doveditor prevăzut la art. 5 alin. 1 prin declarații false ori prin manopere dolosive constatate prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă sau când hotărârea comisiei de reconstituire dată în condițiile art. 5 alin. 4 a fost anulată.

Dovedirea împrejurărilor restrictive prevăzute la art. 2 lit. a) și b), precum și la art. 7 lit. b) și c) revine organului competent în stabilirea calității de veteran de război sau se constată, după caz, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

În cazul în care faptele prevăzute la alin. 1 lit. a), b) și c) au fost constatate după stabilirea calității de veteran de război, precum și în cazul prevăzut la alin. 1 lit. d), cel în cauză va pierde această calitate și va fi obligat, potrivit legii, să restituie sumele încasate necuvenit, precum și contravaloarea facilităților de care a beneficiat ca veteran de război.

Art. 8. — În afară de cazurile în care legea dispune altfel, drepturile decurgând din calitatea de veteran de război nu sunt transmisibile și ele încetează prin moartea titularului.

Art. 9. — Văduva de război este soția supraviețuitoare a celui decedat pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat.

Calitatea de văduvă de război se stabilește pe bază de documente, în condițiile prevăzute în reglementările elaborate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

CAPITOLUL II

Drepturile veteranilor de război și văduvelor de război

Art. 10. — Timpul participării în război, precum și perioadele de prizonierat, de spitalizare și de concedii medicale, ca urmare a rănilor suferite în război sau în prizonierat, se consideră vechime în muncă sau în serviciu, la calcularea pensiei, indiferent de teatrul de operațiuni pe care au luptat.

Art. 11. — Văduva de război care are dreptul la pensia I.O.V.R. în condițiile legii primește, pe lângă această pensie, și pensia de asigurări sociale

Soția supraviețuitoare a veteranului de război, care nu s-a recăsătorit, beneficiază de jumătate din

indemnizația de veteran de război și din renta lunară prevăzută la art. 13, precum și de jumătate din numărul călătoriilor gratuite, la care avea ori trebuia să aibă dreptul, potrivit legii, soțul decedat.

Art. 12. — Veteranii de război beneficiază de indemnizațiile și de sporul lunar, proporțional cu timpul cât au luptat în război, potrivit legii.

De aceleași drepturi beneficiază și văduvele de război care nu s-au recăsătorit, cu excepția sporului lunar menționat la alineatul precedent.

În cazurile în care una și aceeași persoană se încadrează atât în categoria de veteran de război, cât și în aceea de fost deținut politic sau deportat, inclusiv prizonier de război în fosta U.R.S.S., luat după 23 august 1944 sau, deși declarat înainte de această dată, a fost reținut după data armistițiului, beneficiază cumulativ de drepturile bănești pe perioadele corespunzătoare calificății avute, cu condiția ca perioadele să fie distincte.

Persoana prevăzută la alineatul precedent nu poate cumula celelalte drepturi, altele decât cele bănești, dar va avea dreptul să opteze pentru cele mai avantajoase sau, după caz, să le obțină pe cele care nu sunt prevăzute în prezenta lege, dar sunt recunoscute prin lege pentru cealaltă categorie sau celelalte categorii în care se încadrează.

Art. 13. — Veteranii de război, cărora le-au fost acordate ordine și medalii pentru faptele de arme săvârșite pe câmpul de luptă, beneficiază de următoarele drepturi, dacă nu le-au primit, în conformitate cu Legea nr. 18/1991 sau sub orice altă formă, de la data decorării și până la data intrării în vigoare a prezentei legi și vedesc cu acte legale aceste împrejurări de fapt :

a) cei decorați cu Ordinul „Mihai Viteazul“ sau Ordinul „Virtutea Aeronautică“ cu spade, clasa cavalier :

— improprietărea cu un lot de 5 ha teren agricol, din rezerva creată conform Legii nr. 18/1991 în localitatea de domiciliu sau cu un loc de casă de 500 m² în municipiul, orașul sau comuna în care domiciliază decoratul ;

— o rentă lunară, echivalentă soldei de grad a unui sublocotenent ;

b) cei decorați cu Ordinul „Steaua României“ cu spade și panglică de „Virtute Militară“ sau Ordinul „Steaua României“ cu spade, Ordinul „Virtutea Aeronautică“ cu spade, Ordinul „Coroana României“ cu spade și panglică de „Virtute Militară“ sau Ordinul „Coroana României“ cu spade, Ordinul „Crucea Regina Maria“, Medalia „Virtutea Maritimă“, Medalia „Serviciul Credincios“ cu spade, Medalia „Bărbăție și Credință“ cu spade, Crucea „Serviciul Credincios“ cu spade și Crucea „Meritul Sanitar“ :

— improprietărea cu 500 m² pentru loc de casă în municipiul, orașul sau comuna în care domiciliază sau, dacă acest lucru nu este posibil, cu 1 ha teren arabil ;

c) cei decorați cu Medalia „Virtutea Militară de Război“ :

— improprietărea cu 500 m² pentru loc de casă în municipiul, orașul ori comuna în care domiciliază sau, dacă acest lucru nu este posibil, cu 1 ha teren arabil.

Cei decorați cu ordinele sau medalile prevăzute la lit. b) și c) beneficiază de o rentă lunară echivalentă cu 75% din solda de grad a unui sublocotenent.

Art. 14. — Veteranii de război pot beneficia de avansări onorifice în grad, potrivit propunerilor anuale ce se vor face cu respectarea criteriilor stabilite de Ministerul Apărării Naționale.

Veteranii de război, ofițeri, au dreptul de a purta uniforma militară în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale și, respectiv, de Ministerul de Interne.

Art. 15. — Veteranii de război și văduvele de război beneficiază și de următoarele drepturi :

a) câte 12 călătorii interne gratuite dus-întors sau 24 simple în cursul unui an calendaristic la clasa I pe calea ferată, pentru mării mutilați, pentru invalizii de război, precum și pentru veteranii de război decorați cu ordine și medalii.

Veteranii de război nedecorați, precum și văduvele de război au dreptul, în cursul unui an calendaristic, la 6 călătorii interne gratuite dus-întors sau 12 simple pe calea ferată. Generalii și ofițerii călătoresc la clasa I, iar ceilalți veterani de război nedecorați și văduvele de război, la clasa a II-a.

Veteranii de război și văduvele de război care locuiesc în mediul rural au dreptul, în cursul unui an calendaristic, la 12 călătorii interne dus-întors gratuite pe mijloacele de transport auto, dacă nu există posibilitatea să călătorească pe calea ferată, sau la 12 călătorii interne gratuite dus-întors pe căile fluviale, la alegere.

În cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titulari, aceștia le pot folosi și pentru însoțitor.

Însoțitorii marilor mutilați și ai invalizilor de gradul I beneficiază de aceleași drepturi de transport gratuit și la aceeași clasă ca și titularii drepturilor ai căror însoțitori sunt.

b) gratuități pe mijloacele de transport în comun în mediul urban (metrou, tramvai, troleibuz, autobuz) ;

c) prioritate la repartizarea și închirierea locuințelor din fondul locativ de stat ;

d) prioritate în acordarea de credite pentru construirea sau cumpărarea de locuințe în condiții avantajoase ;

e) scutirea de impozite a indemnizațiilor și a rentei lunare, acordate potrivit prezentei legi, de impozitul pe salarii și de impozitul pe clădiri, pe terenurile din municipii, orașe și comune și pe alte venituri, cu excepția celor provenite din activități comerciale. Aceste scutiri se aplică și văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război ;

f) scutirea de taxe pentru șederea în stațiunile balneoclimaterice, pentru vizitarea muzeelor, caselor memoriale, monumentelor istorice, de arhitectură și arheologie, precum și de plata abonamentelor de telefon și de radioteleviziune ;

g) acordarea unui ajutor anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice (aprovizionării cu combustibil lichid, solid sau gaze naturale, după caz) pentru nevoi casnice, al cărui quantum se va stabili, în funcție de evoluția prețurilor și posibilitățile bugetului de stat, anual, de către Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu Ministerul Finanțelor, după consultarea asociațiilor veteranilor de război. Ajutorul anual se va asigura prin organele care efectuează plata indemnizațiilor de veteran de război din fondurile puse la dispoziție în acest scop de la bugetul de stat.

h) asigurarea gratuit a 4 m³ lemne de foc sau echivalent carbuni pentru mării mutilați de război din mediul rural și urban care folosesc asemenea combustibil ;

i) asigurarea de facilități la obținerea buteliilor de aragaz ;

j) asistență medicală gratuită în toate instituțiile medicale civile de stat sau militare și asigurarea de medicamente gratuite atât în tratamentele ambulatorii, cât și pe timpul spitalizării ;

k) bilete de tratament gratuite, în limita posibilităților existente, în stațiuni balneoclimaterice, pe baza reglementărilor stabilite de către Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Turismului ;

l) obținerea gratuită de către invalizii de război a protezelor, a cârjelor, a ghetelor ortopedice, a cărucioarelor și asigurarea cu prioritate și în condiții avantajoase a aparatelor auditive și implanturilor cardiace, mijloacelor moto și auto speciale pentru cei handicapați locomotor ;

m) reduceri cu 50% a costului билетelor de intrare la toate spectacolele, iar la serbările naționale li se vor rezerva 5% din totalul locurilor ;

n) acces gratuit la manifestările cultural-sportive organizate de unitățile Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne ;

o) accesul la Cercul Militar Național, la cercurile militare de garnizoană, la casele de cultură, la căminele de garnizoană, la restaurantele și popotele aparținând Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne, precum și la locurile de agrement ale acestora în aceleași condiții ca și cadrele active.

Art. 16. — Veteranii de război și văduvele de război suferinzi pot beneficia, la cerere și în condițiile legii, de internare în căminele de bătrâni, căminele-spital existente și alte așezăminte de ocrotiri sociale ce se vor mai înființa.

Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne și Ministerul Muncii și Protecției Sociale vor lua, în comun, măsuri în vederea construirii, dotării și administrării de cămine speciale pentru veteranii de război, invalizii și văduvele de război lipsiți de familie.

Veteranilor și văduvelor de război li se asigură în mod gratuit locuri de înhumare în cimitirele militare și civile. Veteranilor de război li se acordă funeralii și onoruri militare potrivit ultimului grad avut, conform reglementărilor în vigoare pentru cadrele militare active.

Art. 17. — De drepturile prevăzute la art. 15 lit. c), d), g), i), l), m) și la art. 16 alin. 3 beneficiază și accidentații de război în afara serviciului ordonat, care au suferit o infirmitate din cauza acțiunii mijloacelor de luptă ale războiului.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 18. — În desfășurarea activității lor, veteranii și văduvele de război vor fi sprijiniți de Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne prin :

a) fondurile special repartizate de la bugetul de stat, pentru desfășurarea în bune condiții a activităților pe care aceștia le organizează pe plan intern și internațional, în scopul menținerii unei strânse legături cu asociațiile naționale și internaționale de profil la care urmează a se afilia și a plăti cotizații anuale în valută ;

b) asigurarea spațiilor necesare pentru birouri, consfătuiri și activități de educație patriotică și de cinstită a eroilor care s-au jertfit pentru patrie ;

c) asigurarea cu mijloace de transport, cu personal activ strict necesar, în raport cu numărul veteranilor și văduvelor de război în evidență.

Art. 19. — Contestațiile privind modul de stabilire a calității de veteran de război și de văduvă de război se soluționează conform Legii contenciosului administrativ, nr. 29/1990.

Art. 20. — Drepturile bănești ce se acordă în temeiul Legii privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, nr. 49/1991 și al prezentei legi vor fi indexate periodic în funcție de evoluția prețurilor.

Art. 21. — Suprafețele de teren necesare împroprietărilor prevăzute la art. 13 se vor asigura prin grija autorităților administrației publice din municipiile, orașele sau comunele în care veteranii de război își au domiciliul, din disponibilitățile acestora, în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Art. 22. — Terenurile de 500 m² cu care au fost împroprietăriți veteranii de război în vederea construirii de case pot fi transmise prin succesiune, dacă pe acestea au fost construite case de locuit în termen de 10 ani de la data dobândirii terenului. Moștenitorii veteranului de război pot dobândi terenurile neconstruite, dacă deschiderea succesiunii a avut loc anterior expirării termenului de 10 ani. Obligația de construire a casei de locuit revine și moștenitorilor în termen de 5 ani de la preluarea moștenirii.

Art. 23. — Pentru acoperirea tuturor cheltuielilor determinate de aplicarea acestei legi, fondurile necesare se vor suporta de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau de la bugetele locale, în limita sumelor aprobate anual Ministerului Apărării Naționale, Ministerului de Interne, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale.

Călătoria pe calea ferată se efectuează pe bază de bilete speciale de călătorie puse la dispoziție de Societatea Națională a Căilor Ferate Române, la cererea asociațiilor veteranilor de război legal constituite. Achitarea costurilor de călătorie pe calea ferată, căile fluviale și auto județene, pe baza билетelor speciale, se face de către Ministerul Finanțelor direct Ministerului Transporturilor, iar costul билетelor pe mijloacele de călătorie în comun din municipii și orașe se suportă de către consiliile județene și locale.

Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, precum și agenții economici din domeniile respective de activitate vor lua fiecare măsurile necesare ce le revin pentru aplicarea prezentei legi.

Art. 24. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă :

— prevederile referitoare la soțiile celor morți sau dispăruți în război, de la art. 5 al Decretului nr. 245/1977 privind pensiile I.O.V.R. ;

— art. 4 alin. (2) și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război ;

— Hotărârea Guvernului nr. 1065/1990 privind gratuitățile și reducerile de tarife pentru călătoria cu mijloace de transport feroviare și auto acordate înva-

lizilor și veteranilor de război, pensionarilor invalizi ca urmare a participării la Revoluția din decembrie 1989, văduvelor de război și văduvelor celor căzuți în

Revoluție, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 233/1991, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 5 aprilie 1994 și de Senat în ședința din 6 aprilie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României, a fost reexaminată de Senat în ședința din 23 iunie 1994 și de Camera Deputaților în ședința din 27 iunie 1994, potrivit art. 145 și art. 77 alin. (2) din Constituția României, în urma Deciziei Curții Constituționale nr. 47 din 17 mai 1994 și la cererea Președintelui României transmisă cu nr. F. 2/334/7 iunie 1994.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

București, 1 iulie 1994.

Nr. 44.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind veteranii de război,
precum și unele drepturi ale invalizilor
și văduvelor de război**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 29 iunie 1994.

Nr. 106.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E A

apărării naționale a României

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Apărarea Națională cuprinde ansamblul de măsuri și activități adoptate și desfășurate de statul român în scopul de a garanta suveranitatea națională,

independența și unitatea statului, integritatea teritorială a țării și democrația constituțională.

Art. 2. — Activitățile privind apărarea națională sunt asigurate și duse la îndeplinire de către autoritățile publice, potrivit competențelor stabilite prin Constituție și legile țării.

Măsurile adoptate privind apărarea națională sunt obligatorii pentru toți cetățenii țării, pentru autoritățile și instituțiile publice și private și pentru toți agenții economici, indiferent de forma de proprietate.

Art. 3. — Reglementările privind apărarea națională se întemeiază pe respectarea prevederilor Constituției și ale legilor țării, pe principiile doctrinei militare a statului român și normele general-admise de dreptul internațional, precum și pe prevederile tratatelor la care România este parte.

Art. 4. — În caz de agresiune care atentează la integritatea teritorială, la existența și la unitatea statului și a poporului român, a cărei amploare depășește capacitatea combativă a forțelor armate organizate pe principiul suficienței defensive, riposta va cuprinde formele corespunzătoare în care vor fi angajate toate resursele umane și materiale necesare respingerii acesteia.

Art. 5. — În interesul securității colective și potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate internaționale, la solicitarea Președintelui României, se supune Parlamentului spre aprobare participarea cu efective și tehnică militară la constituirea forțelor internaționale destinate menținerii păcii sau în scopuri umanitare.

Participarea unor unități ale armatei în afara teritoriului României cu efective și tehnică de luptă, la exerciții militare comune, cu unități ale altor state, se aprobă de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării cu înștiințarea prealabilă a Parlamentului.

Desfășurarea exercițiilor și operațiunilor armatei, cu durată determinată, care implică intrarea, staționarea ori trecerea unor unități militare străine pe teritoriul României, se aprobă, pentru fiecare caz în parte, de către Parlamentul României, la solicitarea prealabilă a Președintelui României.

CAPITOLUL II

Structura sistemului național de apărare

Art. 6. — Sistemul național de apărare cuprinde: conducerea, forțele, resursele și infrastructura teritorială.

Art. 7. — Conducerea sistemului național de apărare este un atribut exclusiv și inalienabil al autorităților constituționale ale statului și se realizează de către: Parlament, Președintele României, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Guvernul României, Ministerul Apărării Naționale și autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniul apărării naționale.

Art. 8. — Pentru conducerea acțiunilor militare la nivel strategic se înființează, pe timp de război, Marele Cartier General, subordonat direct Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Numirea în funcție a șefului Marelui Cartier General se face de către Președintele României, la propunerea ministrului apărării naționale.

Structura organizatorică și atribuțiile Marelui Cartier General se stabilesc din timp de pace prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, la propunerea ministrului apărării naționale.

Art. 9. — Pentru asigurarea conducerii unitare pe timp de război, în fiecare județ și în municipiul București se înființează, prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, funcția de comandant militar, subordonat Marelui Cartier General.

Atribuțiile comandantului militar se stabilesc din timp de pace de către Statul Major General și se aprobă prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Numirea comandanților militari ai județelor și al municipiului București se face de către șeful Marelui Cartier General.

Art. 10. — Forțele destinate apărării se compun din forțele armate și forțele de protecție.

Art. 11. — Forțele armate cuprind armata, mari unități și unități din subordinea Ministerului de Interne, cele ale serviciilor de informații ale statului și alte formațiuni de apărare armată organizate potrivit legii.

Art. 12. — Forțele de protecție cuprind: unitățile și formațiunile de protecție civilă, formațiunile sanitare-voluntare ale Crucii Roșii și alte formațiuni ce se vor stabili prin lege.

Art. 13. — Forțele destinate apărării desfășoară activități de pregătire specifice, în limitele spațiului național terestru, aerian, maritim și fluvial, cu respectarea normelor de protecție a mediului.

Pentru desfășurarea acestor activități, forțele destinate apărării folosesc poligoanele și celelalte amenajări din dotare, precum și terenurile, aeroporturile, aerodromurile, porturile, spațiile și alte bunuri imobiliare stabilite împreună cu autoritățile administrației publice sau persoanele fizice ori juridice respective, în condițiile legii privind rechizițiile.

După efectuarea activităților prevăzute la alin. 1 și 2, bunurile imobiliare respective se restituie în starea în care au fost preluate.

Art. 14. — Resursele apărării naționale se constituie din totalitatea resurselor umane, financiare, materiale și de altă natură, pe care statul le asigură și le angajează în susținerea eforturilor de apărare a țării.

Art. 15. — Resursele umane se constituie din întreaga populație aptă de efort pentru apărarea națională. Pregătirea populației pentru apărare se realizează potrivit legii.

Art. 16. — Cetățenii români apți pentru serviciul militar nu pot fi numiți în funcții de conducere din instituțiile autorităților publice, dacă nu au îndeplinit această obligație din motive imputabile lor.

Art. 17. — Miniștrii, secretarii și subsecretarii de stat, precum și demnitarii cu rang corespunzător acestora, prefectii, subprefecții, primarii și secretarii de la municipii, orașe și comune, conducătorii agenților economici și instituțiilor publice cu sarcini la mobilizare vor fi pregătiți, în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce le revin pe linia apărării naționale, prin grija Statului Major General.

Modul de organizare și participare la pregătire a persoanelor având funcțiile stabilite la alin. 1 se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 18. — Celelalte resurse, precum și pregătirea economiei și a teritoriului pentru apărarea națională se asigură în conformitate cu prevederile legii.

Art. 19. — Cheltuielile necesare organizării, înzestrării, mobilizării, întreținerii și instruirii efectivelor active și în rezervă, precum și finanțării lucrărilor de investiții ale forțelor armate se suportă din bugetul de stat și din alte fonduri legal constituite.

Art. 20. — Infrastructura teritorială se constituie din ansamblul lucrărilor și amenajărilor teritoriului care pot fi folosite în scopul apărării naționale.

Pregătirea teritoriului pentru apărarea națională se asigură în conformitate cu prevederile legii.

Art. 21. — Ministerele, autoritățile administrației publice, agenții economici indiferent de forma de proprietate, au obligația de a obține avizul Statului Major General pentru amplasarea noilor obiective de investiții și dezvoltarea celor existente, în scopul încadrării acestora în infrastructura sistemului național de apărare. Lista obiectivelor de investiții și dezvoltare, precum și criteriile de realizare a acestora, pentru care este obligatoriu avizul Statului Major General se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 22. — La proclamarea stării de asediu sau de urgență, la declararea mobilizării ori a stării de război pot fi rechiziționate bunuri aparținând agenților economici, instituțiilor publice, celorlalte persoane juridice și persoanelor fizice și pot fi chemați cetățeni apti de muncă pentru prestări de servicii, în condițiile prevăzute de lege.

În situațiile prevăzute la alin. 1, prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, agenții economici a căror activitate este nemijlocit legată de asigurarea resurselor necesare apărării pot fi militarizați. Organizarea și funcționarea acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 23. — Forțele armate vor acumula din timp de pace, în rezervele proprii, armament, tehnică de luptă și materiale care să asigure îndeplinirea misiunilor ce le revin, compensarea consumurilor și a pierderilor probabile la război.

Nomenclatorul și nivelurile acestor rezerve se aprobă de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, la propunerea Ministerului Apărării Naționale și, după caz, a organelor de resort.

Înlocuirea periodică și transferul în economie a bunurilor din rezervele constituite se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

Art. 24. — Stadiul pregătirii populației, economiei și teritoriului pentru apărare se verifică prin exerciții și antrenamente de mobilizare de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale și cu Administrația Națională a Rezervelor Materiale, pe baza planului aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

Art. 25. — Instituțiile și autoritățile administrației publice, agenții economici, indiferent de forma de proprietate, au obligația de a satisface comenzile necesare apărării naționale, integral și în termenele stabilite prin contract în timp de pace și cu prioritate în timp de război.

CAPITOLUL III

Organizarea armatei

Art. 26. — Armata este componenta de bază a forțelor armate, care asigură, pe timp de pace și la război, integrarea într-o concepție unitară a activităților tuturor forțelor participante la acțiunile de apărare a țării.

Art. 27. — Armata are în organizare : organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, categoriile de forțe și organele militare teritoriale.

Art. 28. — Organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale sunt stabilite prin lege.

Art. 29. — Categoriile de forțe ale armatei sunt : trupele de uscat ; aviația și apărarea antiaeriană ; marina militară. Ele au în componere state majore, comandamente de armă, mari unități și unități luptătoare, de învățământ și de instrucție, precum și unități și formațiuni de asigurare de luptă și de logistică.

Art. 30. — Organele militare teritoriale au în componere : comandamente militare teritoriale, centre militare județene, municipale și de sector.

CAPITOLUL IV

Atribuțiile autorităților publice privind apărarea națională

Art. 31. — Parlamentul, Președintele României, Guvernul României și Consiliul Suprem de Apărare a Țării își exercită atribuțiile privind apărarea națională potrivit prevederilor constituționale și legilor țării.

Art. 32. — Guvernul României răspunde de organizarea activităților și de aplicarea măsurilor ce privesc apărarea națională și are următoarele atribuții :

a) coordonează activitatea ministerelor și a celorlalte autorități ale administrației publice pentru realizarea măsurilor de asigurare a capacității de apărare a țării ;

b) asigură alocarea și utilizarea, potrivit legii, a resurselor financiare și materiale necesare organizării, înzestrării și mobilizării forțelor armate, întreținerii și instruirii efectivelor, menținerii în stare de operativitate a tehnicii și armamentului, precum și realizării lucrărilor de investiții pentru apărare ;

c) stabilește obligațiile ce revin ministerelor și agenților economici din planul de mobilizare a economiei naționale pentru primul an de război ;

d) asigură, din timp de pace, constituirea rezervelor materiale necesare pe timp de război, atât pentru nevoile apărării, cât și ale populației ;

e) conduce, prin prefecti, activitățile specifice din județe și din municipiul București.

Art. 33. — Ministerul Apărării Naționale răspunde de înfăptuirea concepției fundamentale de apărare a țării în domeniul militar, în care scop :

a) analizează nevoile de apărare a țării și propune autorităților competente stabilite prin Constituție și alte legi, măsurile privind organizarea și înzestrarea armatei, pregătirea populației și a teritoriului ;

b) asigură pregătirea comandamentelor și instruirea efectivelor active și din rezervă ;

c) organizează, din timp de pace, pregătirea de mobilizare a armatei și populației ; face propuneri pentru declararea mobilizării generale sau parțiale și conduce desfășurarea acestora ;

d) îndrumă și controlează, prin Statul Major General, în colaborare cu alte autorități abilitate, măsurile de pregătire luate de ministere, agenții economici și instituțiile publice, în scopul realizării producției și a prestărilor de servicii pentru forțele armate, întocmirii lucrărilor de mobilizare la locul de muncă și pregătirii teritoriului pentru apărare.

Art. 34. — Ministerele, serviciile de informații ale statului, celelalte autorități ale administrației publice centrale răspund de executarea măsurilor de apărare a țării, fiecare în domeniul său de activitate, potrivit legii ; conducătorii acestora prezintă rapoarte cu privire la exercitarea atribuțiilor privind apărarea națională, după caz, Parlamentului, Guvernului, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, anual sau ori de câte ori li se cere.

La declararea mobilizării și a stării de război, miniștrii de resort răspund direct de repartizarea resurselor privind : materiile prime, produsele industriale, bunurile alimentare, energia, transporturile, lucrările publice și comunicațiile.

Cerințele forțelor destinate apărării se asigură cu prioritate.

Art. 35. — Autoritățile administrației publice locale, potrivit competenței, au, în timp de pace și în caz

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 2 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 21 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
RADU BERCEANU

București, 1 iulie 1994.
Nr. 45.

de mobilizare și de război, în raza lor teritorială, următoarele atribuții :

a) asigură îndeplinirea de către agenții economici, instituțiile publice și persoanele fizice a dispozițiilor și măsurilor privind pregătirea populației, economiei și a teritoriului pentru apărare ;

b) urmăresc și intervin pentru satisfacerea cererilor prezentate de unitățile militare existente în raza lor teritorială pentru nevoile de mobilizare ;

c) îndeplinesc măsurile necesare pentru efectuarea de rechiziții și chemări pentru prestări de servicii potrivit legii ;

d) întocmesc, actualizează și pun la dispoziția centrelor militare județene și al municipiului București monografia economico-militară a unităților administrativ-teritoriale respective ;

e) asigură centrelor militare județene, municipale, de sector, terenurile, localurile, instalațiile de telecomunicații, dotările și fondurile necesare desfășurării activității acestora, potrivit normelor stabilite prin hotărâre a Guvernului ;

f) îndeplinesc orice alte atribuții referitoare la apărarea națională, potrivit legii.

CAPITOLUL V

Sancțiuni

Art. 36. — Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea penală, contravențională, administrativă sau civilă, după caz.

Art. 37. — Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni și se sancționează cu amendă de la 200.000 la 5.000.000 lei, următoarele fapte :

a) nerespectarea dispozițiilor art. 21 privind obținerea avizului dat de Statul Major General sau nerespectarea condițiilor prevăzute în aviz ;

b) neîndeplinirea în timp de pace de către cei menționați la art. 25 a obligațiilor privind comenzile de stat necesare apărării naționale ;

c) împiedicarea organelor de control de a îndeplini atribuțiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 38. — Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către autoritățile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 39. — Dispozițiile prezentului capitol privitoare la contravenții se completează cu prevederile Legii nr. 32/1968 privind constatarea și sancționarea contravențiilor, cu excepția art. 25, 26 și 27.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 40. — La data intrării în vigoare a prezentei legi orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. 41. — Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind promulgarea Legii
apărării naționale a României

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea apărării naționale a României și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 iunie 1994.
 Nr. 107.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

privind reglementarea financiară a unor importuri efectuate în perioada 1992—1993
pe bază de credite externe garantate de stat

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Echivalentul în lei, la cursul valutar de la data plății, al ratelor scadente și dobânzilor aferente la creditele externe garantate de stat pentru importurile de grâu pentru panificație, în baza hotărârilor Guvernului nr. 201/1992, nr. 273/1992, nr. 540/1992, nr. 39/1993 și nr. 40/1993, se acoperă din prevederile bugetare anuale ale Ministerului Agriculturii și Alimentației, pentru diferențele de preț și de curs valutar și de Ministerul Finanțelor din sumele încasate din valorificarea la intern a grâului importat, din cele rezultate din reevaluarea stocurilor de grâu potrivit Hotărârii Guvernului nr. 197 bis/1993 și din dobânzile bonificate la disponibilitățile în lei.

Art. 2. — Diferențele de preț sunt cele rezultate din prețul în lei, determinat pe baza prețului extern franco-frontiera română la cursul valutar în vigoare la data importului și prețul de achiziție garantat de stat, existent la data facturării la intern.

Art. 3. — Diferențele de curs valutar sunt cele rezultate din valoarea externă a importului la cursul valutar în vigoare, la data efectuării acestuia și valoarea importului la cursul valutar la data achitării ratelor și dobânzilor scadente.

Art. 4. — Dobânzile în lei cuvenite Băncii Române de Comerț Exterior — S.A. și Băncii Agricole — S.A., după caz, aferente perioadei dintre data plății la extern și data recuperării sumelor respective în lei, se acoperă de către Ministerul Finanțelor din fondurile prevăzute în bugetul de stat, pentru dobânzi aferente datoriei publice. Nivelul dobânzii va fi determinat pe baza costurilor medii lunare ale resurselor în lei ale băncilor respective, iar sumele vor fi alocate pe bază de documente verificate de Ministerul Finanțelor.

Art. 5. — Cheltuielile de transport și asigurare pe parcurs extern, aferente importului de grâu în cadrul programului C.C.C.—G.S.M. 102, se deduc din contravaloarea în lei a mărfii valorificate la intern.

Art. 6. — Ministerul Agriculturii și Alimentației răspunde de exactitatea și realitatea datelor privind cantitățile de grâu importate, sumele de plată, cantitățile de grâu facturate și încasate de la beneficiarii interni, date care stau la baza stabilirii surselor pentru rambursarea creditelor externe.

Art. 7. — Prevederile prezentei hotărâri se aplică și pentru importurile de furaje și boabe soia, efectuate potrivit Hotărârii Guvernului nr. 71/1992 pe bază de credite externe garantate de stat.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează :

Ministrul agriculturii și alimentației,
Ioan Oancea

Ministru de stat,
 ministrul finanțelor,
Florin Georgescu

București, 24 iunie 1994.
 Nr. 351.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
privind instituirea „Zilei justiției“

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se instituie „Ziua justiției“.

Art. 2. — „Ziua justiției“ se va organiza, anual, în prima duminică a lunii iulie.

Art. 3. — Ministerul Justiției și autoritățile administrației publice locale și județene vor acorda sprijin în organizarea și desfășurarea manifestărilor prilejuite de acest eveniment.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează :
Ministrul justiției,
Gavril Iosif Chiuzbaian
Secretar de stat,
șeful Departamentului pentru
Administrație Publică Locală,
Octav Cozmâncă

București, 27 iunie 1994.
Nr. 364.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului,
sector 5, cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial“ București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6 68.55 58.